

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
І. Г. ГЕРЦЕНА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

27–28 квітня 2017 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю з дня народження
І. Г. ГЕРЦЕНА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

27–28 квітня 2017 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
ББК 5я431
С 91

Головний редактор:

лауреат Державної премії України, академік НАМН України,
проф. В. М. Запорожан

Редакційна колегія:

лауреат Державної премії України, з. д. н. т. України, проф. Ю. І. Бажора
(заступник головного редактора),
проф. О. Г. Юшковська (заступник головного редактора),
засл. лікар України, проф. В. Г. Дубініна,
проф. В. Г. Марічереда, І. М. Пастернак,
доц. Н. О. Романова, проф. О. О. Старець,
доц. К. О. Талалаєв, проф. В. О. Ульянов,
Г. І. Хандрікова

С 91 **Сучасні** теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини (для студентів та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 100-річчю з дня народження І. Г. Герцена. Одеса, 27–28 квітня 2017 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2017. — 210 с.
ISBN 978-966-443-083-5

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю студентів та молодих вчених, присвяченої 100-річчю з дня народження професора І. Г. Герцена, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
ББК 5я431

горнutoї відповіді, також учням було запропоновано анкету на раціон харчування. Було досліджено за методом анкетування учнів Кропивницької, Харківської, Закарпатської, Одеської, Львівської областей у віці від 12 до 16 років. Дослідження проводилися з 2014 до 2016 рр. включно, отримані дані були статистично оброблені.

Результати. За результатами досліджень були отримані такі дані. Ознаки гіпотиреозу виявляються переважно в учнів у віці від 12–14 років, проблема розвитку ознак гіпотиреозу пов'язана з недостатнім вживанням продуктів, багатих на йод, вживанням хлорованої води з-під крану, що було підтверджено анкету на раціон харчування учнів, а також поганою поінформованістю батьків, вчителів, учнів з питань даної проблеми. За даними проведеного дослідження було встановлено, що учні таких областей, як Кропивницька, Харківська, Закарпатська, Одеська, Львівська, мають ознаки розвитку гіпотиреозу.

Рекомендації. Вживати йодовмісні продукти, раз на рік відвідувати ендокринолога, проводити просвітні заходи серед батьків і вчителів щодо проблеми, пов'язаної з гіпотиреозом, дотримуватися гігієни харчування. На державному рівні застосовувати якісну йодовану сіль при виготовленні хлібо-булочних виробів, поширювати інформацію щодо необхідності вживання йодованої солі та правил її ефективного застосування.

ВПЛИВ ВІКОВОГО ФАКТОРА НА СТАН МІНЕРАЛЬНОЇ ЩІЛЬНОСТІ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ ТА РІВЕНЬ КІСТКОВИХ БІОМАРКЕРІВ У ЖІНОК З ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ У ПОСТМЕНОПАУЗАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ

Стецюк І. О.

*Запорізький державний медичний університет,
Запоріжжя, Україна*

Актуальність. Вік є спільним фактором ризику розвитку остеопорозу та ішемічної хвороби серця (ІХС). Проте особливості кісткового ремоделювання у віковому аспекті потребують подальшого вивчення.

Мета дослідження. Дослідити вплив вікового фактора на стан мінеральної щільності кісткової тканини та рівень кісткових біомаркерів у жінок з ішемічною хворобою серця у постменопаузальному періоді.

Матеріали і методи. До відкритого проспективного когортного дослідження залучено 92 жінки в постменопаузальному періоді з діагнозом ІХС: стенокардія напруження II–III ФК (середній вік $(64,59 \pm 1,02)$ року, середня тривалість постменопаузального періоду $(15,65 \pm 3,50)$ року), що були розподілені за віком: 1-ша група — 10 жінок у віці 45–54 роки, 2-га група — 35 жінок у віці 55–64 роки, 3-тя група — 32 жінки у віці 65–74 роки, 4-та група — 15 жінок у віці понад 75 років. Контрольна група — 12 здорових жінок, порівнюваних за віком. Усім хворим проводили дослідження рівня остеокальцину, остеопротегерину гомоцистеїну за допомогою імуноферментного методу,

ультразвукову остеоденситометрію та алгоритм FRAX за загальноприйнятою методикою.

Результати та їх обговорення. У жінок з ІХС у постменопаузальному періоді залежно від віку збільшувався ступінь вираженості порушень стану мінералізації кісткової тканини за Т-критерієм, спостерігалось зростання 10-річного ризику розвитку остеопорозних переломів за алгоритмом FRAX. Паралельно зі збільшенням віку пацієнок спостерігалось достовірне підвищення рівня біомаркерів кісткового ремоделювання: гомоцистеїну, остеокальцину ($p < 0,05$). Проте концентрація остеопротегерину знижувалась паралельно зі збільшенням віку пацієнок ($p < 0,05$). Встановлено наявність кореляційного зв'язку віку з Т-критерієм фаланги ($r = -0,46$; $p < 0,05$), ризиком переломів фаланги ($r = +0,48$; $p < 0,05$) та великогомілкової кістки ($r = +0,54$; $p < 0,01$), рівнем гомоцистеїну ($r = +0,84$; $p < 0,05$).

Висновки. Для жінок з ІХС у постменопаузальному періоді характерно порушення мінеральної щільності кісткової тканини та дисбаланс рівнів біомаркерів кісткового ремоделювання. Виявлені зміни прогресують зі збільшенням віку і максимально виражені у жінок віком понад 75 років.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІМОРФІЗМУ С677Т ГЕНА MTHFR ТА ВМІСТУ ФОЛІЄВОЇ КИСЛОТИ ПЛАЗМИ КРОВІ У ПАЦІЄНТІВ З ДЕПРЕСИВНИМИ РОЗЛАДАМИ

Сандул О. І.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність. Депресія є поширеним мультифакторіальним афективним розладом. Сьогодні представлені варіанти різних моделей успадкування даної патології, а також низка генів, мутації в яких могли б слугувати етіологічним чинником виникнення депресії. У світовій літературі є дані про результати досліджень поліморфізмів генів фолатного обміну, які є факторами ризику розвитку порушень з широким спектром клінічних симптомів, у тому числі депресивних розладів. Проведені дослідження продемонстрували можливість зв'язку генетичного поліморфізму за метилентетрагідрофолатредуктазою (MTHFR) C677T саме з розвитком психічних порушень. Поширеність поліморфізму C677T гена MTHFR в українській популяції залишається нез'ясованою.

Мета дослідження: вивчення поліморфізму C677T гена MTHFR у осіб із депресивними розладами та оцінка його зв'язку з вмістом фолієвої кислоти плазми крові та ступенем тяжкості депресії.

Матеріали та методи. Дослідження охоплювало 40 осіб, які пройшли ретельне клініко-анамнестичне, психопатологічне та психометричне обстеження, після чого було сформовано дві когортні групи: основна група включала 30 осіб віком від 23 до 63 років, хворих на депресію різного ступеня тяжкості, крім тяжкого; контрольна група — 10 соматично та психічно здорових осіб. Було проведено клініко-біологічне дослідження та генетичне дослідження з метою виявлення алейних варі-

антів гена *MTHFR* (C677T) та визначення рівня фолієвої кислоти плазми крові з подальшим аналізом взаємозв'язку цих факторів із розвитком депресії в обох групах.

Висновки. Пошук взаємозв'язку між ступенем тяжкості депресії та наявністю мутантного алеля показав, що гомозиготність Т-алеля достовірно асоціювалася з погіршенням психологічного стану та корелювала зі ступенем тяжкості депресії. В осіб із депресивними розладами гомозиготне носійство Т-алеля не асоціювалося з достовірним зниженням вмісту фолієвої кислоти плазми крові. Також отримані дані свідчать про загальний низький рівень фолієвої кислоти плазми крові серед дорослого населення Одеси.

ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ L-АРГІНІН НА ПОКАЗНИКИ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ У ПАЦІЄНТІВ З ПОРУШЕННЯМ СЕРЦЕВОГО РИТМУ

Лагода Д. О., Бошкова А. М.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність. Певну роль у патогенезі порушень серцевого ритму (ПСР) можуть відігравати молекули оксиду азоту (NO). Один із атомів азоту R-ланцюга амінокислоти L-аргініну — доведене джерело атому азоту для молекули NO, що синтезується клітинами ссавців та людини. L-аргінін належить до напівзамінних амінокислот, вперше був відокремлений у 1886 р. За певних умов ферменти NOS можуть розпаровуватися, переходячи з виробництва окису азоту на продукцію супероксиданіона — потужного вільного радикала і оксиданту. Кілька ліній доказів вказують на роль NOS у патогенезі ПСР. Аритмія є проявом різних форм патологічних процесів.

Мета дослідження. Оцінка ефективності терапії пацієнтів з порушенням серцевого ритму різного генезу шляхом застосування препарату L-аргініну на основі вивчення окремих механізмів оксидантно-антиоксидантної системи.

Матеріали та методи. У дослідженні брали участь пацієнти з діагнозом «порушення серцевого ритму», що проходили стаціонарне лікування в Одеській клінічній лікарні на залізничному транспорті філії «Центр охорони здоров'я» у кардіологічному відділенні. Загальна кількість пацієнтів — 60 осіб, із них 40 пацієнтів входили до основної групи та 20 — до контрольної. Основна група разом зі стандартною терапією отримувала препарат L-аргінін. Для оцінки показників антиоксидантної системи у крові визначали рівень дієнових кон'югатів (ДК), малонового діальдегіду (МДА), супероксиддисмутази (СОД) та каталази (КАТ).

Висновки. Виявлено залежність показників ПОЛ — АОЗ від основного захворювання пацієнтів і зниження показників ДК, МДА, СОД та підвищення КАТ після проведеного нами лікування, що може свідчити на користь зниження оксидативного стресу у пацієнтів з порушеннями серцевого ритму.

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАТУСУ ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ

Нікітіна В. І.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Цукровий діабет (ЦД) 2 типу супроводжується змінами психоемоційного статусу хворих. Це захворювання виникає в зрілому віці, коли вже склалися певні звички, які з початком захворювання необхідно змінити. У пацієнтів на фоні ЦД виникають тривожні та депресивні розлади.

Метою дослідження було вивчення показників психоемоційного статусу хворих на ЦД 2 типу.

Для дослідження були відібрані групи — основна (30 хворих на ЦД 2 типу, середній рівень HbA1c 8,9 %) та контрольна (10 соматично та психічно здорових людей).

Методи дослідження включали клінічні, біохімічні та анкетно-опитувальні.

Результати досліджень показали, що у хворих на ЦД 2 типу клінічно виражені тривожні розлади відзначалися у (37,0±1,2) % хворих: у контрольній групі — у (20,0±1,6) % випадків, субклінічні ознаки тривоги у хворих на ЦД 2 типу були виявлені у (26,0±2,3) % випадків проти (10,0±1,6) % випадків у контрольній групі. Клінічно виражені депресивні розлади було виявлено у (47,0±1,1) % хворих основної групи. У контрольній групі ознак вираженої депресії не виявлено. Субклінічна депресія у 4 рази частіше траплялася у хворих на ЦД 2 типу — (33,3±1,9) % проти (8,0±0,5) % випадків у контрольній групі.

Висновки. Отримані результати досліджень свідчать про необхідність подальшого вивчення проблеми та розробки алгоритму надання психологічної допомоги хворим на ЦД 2 типу.

ПОКАЗНИКИ СИСТЕМИ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ — АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ У ДІТЕЙ З БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ НА ФОНІ НАДМІРНОЇ МАСИ ТІЛА

Бажора Я. І.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність. Відповідно до сучасної концепції патогенезу бронхіальної астми (БА) на фоні надмірної маси тіла (НадМТ) активно вивчається теорія хронічного запалення при БА. Передбачається, що в умовах НадМТ структурні елементи жирової тканини перебувають у стані наростаючої гіпертрофії та постійного оксидативного стресу. Це призводить до дисбалансу в оксидантно-антиоксидантній системі, а також у цитокіновому гомеостазі. Таким чином, великі об'єми жирової тканини стають постійним джерелом підтримки хронічного уповільненого субклітинного запального процесу в організмі.

Мета роботи. Підвищення ефективності відновного лікування бронхіальної астми у дітей з надмірною масою тіла шляхом зниження клініко-патогенетичних особливостей і розробки індивідуалізованих схем реабілітації.